
Overlevingskansen jonge kerkuilen vergroten....

Peter Boelé

Zie foto links, twee jonge buizerds die naast het nest vlieg oefeningen doen.

Iedere jonge roofvogel blijft zolang mogelijk in het nest. Instinctief weten ze dat ze het niet zullen overleven wanneer ze het nest verlaten nog voor ze goed kunnen vliegen. Dus net voor ze uitvliegen klauteren ze een stukje van het nest af en gaan daar hun vliegspieren oefenen. Dan duurt het niet lang meer voor ze definitief uit zullen vliegen.

Binnenin de meeste kerkuilnestkasten is onvoldoende ruimte om de vliegspieren te kunnen oefenen. Dus wanneer de jonge uilen dan de drang hebben de nestkast te verlaten zijn ze meestal nog niet in staat goed te vliegen. Vindt dit in een nestkast hoog in de schuur plaats, dan fladdert zo'n jong naar de begane grond en daar loeren natuurlijk vele gevaren.

Is de kerkuilnestkast met de invliegopening tegen de schuurwand geplaatst, dan vallen de nog niet vliegvlugge jongen uit de nestkast buiten de schuur op de grond of in de struiken, waar ze dan vaak nog dagenlang open en bloot in de regen zitten. De kans om in de eerste weken te overleven is dan erg klein.

Soms is dat "uitvlieg" moment op de webcams goed te volgen, ze fladderen als het ware vanuit de invliegopening naar de grond met alle risico's van dien.

In Engeland worden alle kerkuilnestkasten daarom voorzien van een bordes, hierop kunnen de jongen hun vleugels oefenen. Zoals het hier op de foto rechts te zien is, is het mogelijk om zo'n bordes van te voren thuis te maken en ter plaatse te bevestigen door de twee latten op de zijkanten van de nestkasten te schroeven. En nog beter is het om het bordes geheel rondom de nestkast te bevestigen, zodat ze helemaal rond kunnen lopen.

Bij een nestkast die binnen de schuur geplaatst was heeft de eigenaresse zo'n bordesje vastgemaakt op het moment dat de jongen oud genoeg waren voor vlieg oefeningen. Nog diezelfde avond legde haar bewegingscamera vast dat alle jongen op het bordesje vlieg oefeningen gingen doen.

Ten behoeve van de jonge kerkuilen in nestkasten die tegen de wand van de schuur geplaatst zijn is een, aan de buitenzijde van de schuur onder het vlieggat aan te brengen, opklapbare plank de oplossing. Pas wanneer de jongen ongeveer 40 dagen oud zijn kan de plank worden opgeklapt.

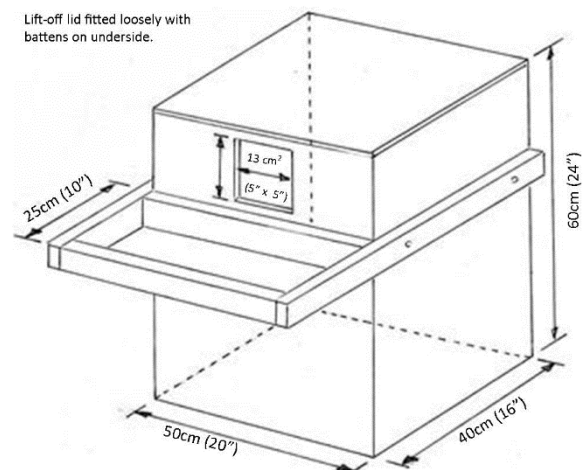
Natuurlijk is de situatie geheel anders wanneer er kans is op bezoeken van steenmarters. In dat geval zou de nestkast in een bredere uitvoering kunnen worden uitgevoerd. Zoals de kerkuilnestkast van het Friese Gea die zo breed is uitgevoerd, dat de jonge uilen genoeg ruimte hadden om in de nestkast hun vliegspieren te oefenen. .

In die van het Friese Gea was te zien dat de jonge uilen naast elkaar in de nestkast hun vliegspieren konden oefenen.

Waarom blijven we in Nederland dan toch maar steeds vasthouden aan het oude model kerkuilnestkast (afmeting 40 x 70 x 50 hoog)?

In Engeland worden al meerdere modellen gebruikt, allemaal minimaal 60 cm hoog. En altijd met een bordesje aan de buitenzijde. De invliegopening hoog zodat de jongen pas de nestkast kunnen verlaten als ze toe zijn aan hun vlieg oefeningen.

<https://www.barnowltrust.org.uk/barn-owl-nestbox/>
Met zo weinig extra werk worden de overlevingskansen van de jonge kerkuilen ook in Nederland vele malen groter.